ప్రేమోద్వేగము.

(చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు గారు, బి. ఎ.)

నూర్జహాన్ కవాజ్జి చాల చక్కగ చదువుకొన్నది. యూనివర్సిటీ డిగ్రీయేదియుఁ దీసుకొనలేదుగాని కొంచెము తక్కువగ చదువుకొన్నది. తండ్రి ధనాజ్జి కవాజ్జి బ్రాందీ వ్యాపారములో చాలడబ్బు సంపాదించియున్నాడు. ఆమెకు విద్యమీదనుండు నభిమానముచే నంతవఱకు చదువుకొన్నదిగాని యేవృత్తి కొఱకును చదువలేదు. ఆమెకిప్పుడు పదునెనిమిదేండ్ల వయస్సు ఆమెకింకను చదువుకొనవలెనని యాసక్తియున్నది. కాని ప్రస్తుతము కొంచెము దేహమునందస్వస్థతగ నుండుటవలన చదువుచాలించి విశ్రాంతితీసుకొనుచున్నది. ఆమెకొక యన్నగారున్నాడు. అతని పేరుబహద్దర్జి. ఈతడు ప్రివేశ పరీక్షయందు కృతార్థుడు కాగానే తండ్రి యొక్క బ్రాందీ షాపును జూచుచున్నాడు. కవాజ్జి తనకొడుకు తోడను కూతురు తోడను బొంబాయిలో శాండ్‌హర్స్టువీధిలో నొక భవనమునందు మూడవ యంతస్థులో కాపురమున్నాడు. కవాజ్జి యొక్క భార్య కొద్దిదినముల క్రిందనే కాలము చేసినది.

వీరలున్న భవనమున కెదురుగ నొక చాలునం దొక గదిలో ప్రభల వెంకట సుబ్బారావను నొకయువకుడు బాడుగకు తీసుకొని నివసించుచున్నాడు. ఈతఁడు చిన్నతనముననే తల్లిదండ్రులను గోలుపోయినాడు. తరువాతబంధువులయొక్కయు నభిమానులయొక్కయు సహాయము నాశ్రయించి సంపాదించి కొంతవఱకు విద్యాభివృద్ధిచేసుకొనెను. తరువాత నీతని యదృష్టముచే నొక జమీందారు కుమారుని సహాధ్యాయిత్వము లభించినది. ఆ కుమార జమీందారు స్నేహముచే నాయన తండ్రిగారి అభిమానముకూడ నాతడు సంపాదించఁగలిగెను. ఆయనయొక్క సహాయముచే నతడు బి. ఏ. పరీక్షయందుత్తీర్ణుడైనాడు. ప్రస్తుతము బొంబాయిలో ఎంజనీరింగు చదువుచున్నాడు. ఈతఁడచ్చట చదువుచున్న కాలములో సహాయముచేయుచున్న జమీందారుగారు పరలోక గతుఁడయ్యెను. కాని కుమారుడు సంస్థానాధిపతియైనందువలన ఈతనికివచ్చుచున్న సహాయము మఱింత హెచ్చయ్యెను గాని తగ్గలేదు. అయినను ఈతడు మితవ్యయమును దప్పకుండ నేర్పుగా తన స్వగౌరవమును తన స్నేహితుడును అభిమానియునగు కుమార జమీందారు గారి యొద్ద గాపాడుకొనుచు కాలము పుచ్చుచుండెను.

ఈతని యుద్ధ లోపము లెవ్వియును లేవుగాని ఆతఁడు మన స్త్రీమధ్య కొంచెము రమణీప్రణయంబున జిక్కెను. ఆరమణీప్రణయమును నొక దోషముగా దలంచుటకు వీలులేదు. అది నవయౌవనమున సహజముగ వికసించునదియే. చిన్నతనముననే తల్లిదండ్రులు పోవుటవలన నతనికి స్వశక్తిమీద నాధారపడియుండు ధైర్యము లవడిన దనిచెప్పుట యం దాశ్చర్యము లేదు. అట్టిధైర్యమునకు తోడు వాక్చాతుర్యము కూడ దేవుడిచ్చియున్నాడు. ఈసందర్భములలో నాతడు కొంచెము యౌవనమునయొక్క నవవిలాసమును జూపించి నాడనిన వింత కాదు. ఇందులకు మొదటిసూచనయా తనపేరును ప్రభల వెంకట సుబ్బారావు అను దానిని వి. యస్. ప్రభలయని బొంబాయిలో కొన్ని దినములుండగానే మార్చివేసినాడు. పిమ్మట తన దేశములో జూపుచుండిన లజ్జాభయములు విడిచి యనేకమంది పార్సీ గుజరాతీ మహారాష్ట్ర కుటుంబములలో చనువు సంపాదించి మెలగుచుండెను. అందరు నీతని యెడల నాదరము చూపుచుండెడివారు.

మిష్టర్ వి. యస్. ప్రభలకు కవాస్జీ యొక్క కుటుంబముతో పరిచయము లభించెను. కవాస్జీ అతనియెడల చాల దయగా నుండెడివాడు. కవాస్జీ అతనిని మొదట నప్పుడప్పుడు తేనీటికి పిలుచుచుండెడివాడు. ఆపరిచయము క్రమముగా నభివృద్ధియై వారి కుటుంబములో నొకడుగా నాతడు మెలగుచుండుట తటస్థమైనది. నూర్జహాన్ యొక్క సౌందర్య మనన్యమని చెప్పుము గాని చిత్తము నాకర్షింపగలవిలాస మామెయందు గలదు.

నూర్జహాన్ తనపార్సీకులయొక్క సుగుణములనెరుగనిది కాదు. ఆమె తనకులమును ప్రేమించుటయందు వెనుదీయునది కాదు. కులగౌరవమునెడల పారసీకులకున్న యభిమానము మఱియెవ్వరికిని లేదనియామెకు పూర్ణముగ తెలియును. వారి కులములో నెవ్వరైన పేదవారున్న యెడల తక్కిన వారందఱును చందాచేసి వానిని దారిద్ర్యబాధనుండి తప్పించుటకెంతయో పనిచేయుదురని యామె మనస్సునందు సంతోషించుచుండును. వారలలో మంచిజాతులును మంచి నాయకులును బుట్టియున్నారు. అట్టి కులమునెడల విద్యావతియగు నామెకు గౌరవమెట్లు లేకుండును? కానియా చిన్న సంఘమునందు లోపములు కూడ చాల నున్నవి. వానిని చూచిన నామెకసహ్యము. చిన్న సంఘముల కెప్పుడు నట్టిలోపము లుండునని యామె యెరుగును. అయిన నామె సహింపలేకుండెను. వారిలో మంచి వరుని దొరకుట చాల కష్టము. ఆసంఘములో కుటుంబమును సంరక్షించ వలెననిన సామాన్యముగా చాలధనము కావలెను. అందుచేత వరులు వధువుల వైపునుండి ధనమపేక్షింతురు. చాలమంది యువతులును యువకులును కుటుంబభారమును వహింపలేక వివాహము పొందకుండురు. వారు వ్యాపారమునందును విద్యయందును నాగరికతయందును సాహసులే. కాని అంత సాహసము వారికి మతమునందును సంఘసంస్కరణయందును నున్న వారితో తులతూగువారుండరు. బహుశః చిన్న సంఘములు తమవ్యక్తిత్వము గాపాడుకొను

ననియొప్పుకొన వలసియున్నది. పూర్వమీ సంఘము మహమ్మదీయుల దాడికి జడిసి పారసీ దేశము నుండి మన దేశమునకు వచ్చియున్నది కదా? వారియొక్క మతవిషయమందలి **పూర్వాచార** పరాయణత్వమే వారి నింతవరకు **హిందూ దేశము**లో ప్రత్యేక వైలక్షణ్యము నందు రక్షించియుంచినదని చెప్పవచ్చును— సందేహములేదు. కాని యిక హిందూ దేశమునందు జాతి మత కుల వర్ణభేదంబులు పూర్వకాలమందున్నంత విలక్షణముగ నుండవలసిన యవసరము లేదు—ఉండుటకు వీలు లేదు ఉండుట నష్టము— ఉండునట్లుగ బ్రయత్నము చేయుట తప్పు— అని నూర్జహాను అభిప్రాయము. నూతన జాతీయత దేశమునందు బయలు దేరుచున్నది, దాని ననుసరించి చిన్న సంఘములు తమగతిదోషములను సవరించుకొనవలెను. అట్టిసందర్భములలో పారసీలు వారెన్నడో పారసీక దేశమునుండి తీసికొనివచ్చినారనిన అగ్నిని వారి యాలయములలో పార్శీ కానివారిని చూడనియ్యరాదని పెట్టుకొనిన నియమము నూర్జహానున కెట్టి సంతుష్టి నియ్యగలదు? అంతేకాక శవసంస్కార విషయములోను నామెయభిప్రాయము వేరై యున్నది. ఈభావములన్నియు నామెకు చదువువలనను సహవాసము వలన నబ్బినవి; కాని యామె ప్రణయంబునకివి కారణంబులుగావు. ప్రణయంబునకు హేతువాదము చేయుట తగదు.

నూర్జహానునకు ప్రణయచింతన యుదయించినది. ఆమెకన్నులకు మి. ప్రభలయొక్క రూపయౌవనంబులు సంతోషదాయకంబులాయెను. అతనియొక్క రూపలావణ్యంబులు వర్ణింప విశేషంబు లెవ్వియును లేవు. సర్వసామాన్యమైన యాకృతియు యౌవనము నతని కిప్పుడుండెను. అంతకంటె మిన్న యేమియును లేవు. కాని యాతని కష్టనిష్ఠురములు నూర్జహాను మది నాకర్షించి యుండవచ్చును. ఇది మనయొక్క యూహ. కాని ప్రధాన కారణము మన మాయాజాలము. అది పూర్వజన్మ ఫలితంబుగా వచ్చును. లేక విధివిహితంబుగావచ్చును. లేక మదనుని స్వేచ్ఛావిహారములో గల్గిన ప్రమాదము కావచ్చును. ఎట్లయినను వారికిద్దరకును అన్యోన్య ప్రేమ సంఘటించెను. అది కొన్నాళ్ళవరకు గోప్యముగా నుండవలసిన యవసర ముండెను. ఇది వెల్లడియైన యెడల నూర్జహాను తండ్రియొక్కయు అన్నయొక్కయు నాగ్రహమునకు వారు గురియగుదురు.

నూర్జహానుయొక్క పాణిగ్రహణంబునుగోరి మరియొక పార్శీయువకుడు కవాజీయొక్క గృహంబు నాశ్రయించుచుండెను. నూర్జహాన తనికి ప్రోత్సాహ మిచ్చుచుండలేదు. ఆకారణముచే నాతడు మి. ప్రభల యెడల ననూయాగ్రస్తుడయ్యెను. అతడు తన యూహచేగొన్ని నేరములను మి. ప్రభలమీద గల్పించి బహద్దూర్ జీకి చెప్పెను. బహద్దూర్ జీ యాతని మాటల తాత్పర్యమును గ్రహించి యొకనాడు మి. ప్రభలతో నిక తమ యింటికి రావలసిన పనిలేదని కఠినముగా జెప్పెను. అంతట మి. ప్రభలు వారింటికిపోవుటమాని వేసెను. నూర్జహా నితడింతకు పూర్వమువలె నింటికేల వచ్చుటలేదో తెలియక రెండుమూడు రోజులు చూచి యొకనాడు ఉదయముటిఫిన్ పుచ్చుకొనువేళ నన్నగారితో నిట్లుపలికెను.

'మీ. ప్రభలు రెండుమూడు రోజుల నుండి యిచ్చుటకు వచ్చుటలేదు. ఏమైన జబ్బుగా నుండలేదుకదా?

అన్న:— అతని కిక్కడకు రావలసిన పని యేమున్నది?

నూ:— ఇన్ని దినములును నేవచ్చుయున్నదో యిప్పుడు నదియేపనియున్నది. ఒం ట్లో యేమైన నస్వస్థతగా నున్నదో లేక యెచ్చటకైన వెళ్ళియున్నాడో.

అన్న:— ఆ రెండును కాదు.

నూ:— కాకయున్న నీసాయంకాల మొక్క సారి రమ్మని చెప్పుము

అన్న:— నేను చెప్పను.

నూ:— నేను చీటివ్రాసి పంపించెదను.

అన్న:— వద్దు వద్దు.

నూ:— నీవే పిలిచెదవా?

అన్న:— (కోంచెము గ్రుడ్డిగా) నేను పిలు వను. నీవు చీటిపంపవద్దు.

నూ:— అతడేమి తప్పుచేసినాడు?

అన్న:— అతని తప్పునుగూర్చి విచారణ మెందులకు? నాకిష్టములేదు. నేను మనయింటికి రావద్దని యాతని కోరి నాను.

నూ:— (పెదవులు కంపించ) నీ వాతని నన్యాయముగ నవమానించితివన్న మాట.

అన్న:— అవమానించిన నేమి? మనచు ట్టమా? మనకులమువాడా? వానికిని మనకును సంబంధమేమి? పోతేపోయి నాడు.

నూ:— అటులకాదు. అతనిని చూచిన కాని నాకుతోచదు.

అన్న:— (ఆగ్రహముతో) అతడు నీకేమి ప్రియుడా.

నూ:— (ఒడలంతయును వణకిపోవుచుండ) ఔను. ప్రియుడే. నీవేమిచేసెదవు?

అన్న:— అటులనా? నీతిక్క కుదిరిచెదను. అని బహద్దర్ జీ వెడలిపోయెను.

నూర్జహానున కారోజేమియు దోచ లేదు. ఆవేశములో మాట పారవేసుకొ నెను. అన్నగారేమి చేయునోగదా!

సాయంకాలము పదిగంటలకు బహ ద్దర్ జీ యింటికి తిరిగివచ్చెను. అతడు బ్రాందితాగి మోతాదు మత్తిలియున్నాడు. అతనితోగూడ నింకొక యువకుడున్నాడు. వాడును అన్నగారితో సమానముగా మత్తిలి యున్నాడు. అన్నగారింటి లోపలకు రాగానే చెల్లెలను బిలిచి 'నీప్రియునియొక్క యవస్థను వినగోరెదవా?'

నూర్జహాను బదులు చెప్పలేదుగాని కన్నులు విప్పి వినగోరినట్లు లజ్జాభయములు సందడించగ నతని వైపుజూచెను. కాని వాడు మత్తిలి యుండుటచే స్థిరదృష్టి లేనివాడై అటునిటు చూచుచు తనలో తానట్లు ప్రేల దొడంగెను.

'రోగము కుదిరినది. ఇక వానిని గూర్చి చావుకబురేవచ్చును. చావుతప్పించు కొనిన ఇకనిచాయలవాడు కనబడడు.' అని పిచ్చినవ్వు స్నేహితునితో కూడ నవ్వు కొనుచు తిట్లుతిట్టుచు షాంపెయినుబాటిలు ఒకటితెచ్చి బల్లమీదపెట్టి రెండుగ్లాసులలో ముందుగా సోడాపోసి యందులో షాంపె

యును కొంచెము పోసి మిత్రునికందించి తాను రెండవది తీసుకొనెను.

నూర్జహాను తన యావేశము నంతను లోపల నడచుకొనెను. ఒక్కసారి తప్పు చేసెను. మరల తప్పుచేయునా ?

'ఇంక బుద్ధి తెచ్చుకొని ప్రవర్తింపుము' అని బహద్దర్ జీ యనెను. నూర్జహాను మాటలాడలేదు.

ఆ నాటిరాత్రి తండ్రియు, నన్నయు గాఢముగా నిద్రపోవుచుండిరి. నూర్జహాను ఒక కాగ్దముమీద తన ప్రియునియొద్దకు పోవుచున్నానని వ్రాసి తన పెట్టెమీద నంటించి కట్టుబట్టలతో బయలుదేరి తనకు కావలసిన రొక్కమును దీసికొని వెడలిపోయెను. ప్రభల యింటికిపోయి చూడగా ప్రక్కమీద మూలుగుచు పడియుండెను. ఒడలంతయు హూనహూనమైయుండెను. ఆతనియొంటిమీద నివిరి తన శాక్త నెరింగించి ధైర్యము చెప్పి యొక మోటారు కారును దీసుకొనివచ్చి యతని నందుమీద నెక్కించి రైలుమీద ప్రయాణమై అహమ్మదాబాదునకు తీసుకొనిపోయి అచ్చట ఆస్పత్రియందు చికిత్స చేయించెను. తరువాత కొన్ని దినములకు వారు ఆర్యసమాజమును స్వీకరించి యా ధర్మప్రకారము పరిణయం బాడిరి